

det forekommer mig, at det personlige Instinkt, der har dikteret denne Lov, har vendt sig i en noget anden Retning, som alligevel er fuldgældigt Frisind.

Loven har i denne Henseende to Forudsætninger, som efter min Mening i det væsentlige ere Linien i den danske Kirkelovgivning. Den ene er dette, at man efterhaanden forringer Embedet til Fordel for, hvad jeg vilde kalde det folkelige Selvstyre, og det andet er, at man bestandig giver Kirken større Rummelighed, større Fordragelighed, en Rummelighed og en Fordragelighed, der efter min Mening, som jeg siden kommer til, lægger sig for Dagen i dette Lovforslag baade i den Maade, hvorpaa der her ses paa Samfundet, og i den Maade, hvorpaa der f. Eks. ses paa Præstens Stilling i Menigheden. Disse to Forudsætninger ligge altsaa efter min Mening i Lovforslaget, og jeg tror, man maa erkende, at disse to Forudsætninger ere frisindede Forudsætninger, og at de i det hele og store have vundet Sejr baade i det danske Folk og, jeg tør maaske sige, i den danske Rigsdag. Hvad Rummeligheden angaar, tror jeg, der ikke er nogen Tvivl. Man forlanger ikke længere nogen haardhændet luthersk Ortodoksi af dem, der slutte sig til Kirken. Og hvad Folkestyret angaar, forekommer det mig betegnende, at selv i Betænkninger og Udtalelser i Landstinget, hvor man skulde vente, at Folk stod meget til Højre, har man dog ikke villet nægte, at det brede Kirkefolk maatte være medvirkende i Lovgivningen. Har man der villet noget, har man villet indskrænke eller begrænse denne Medvirkning, saa vidt jeg har kunnet se, nemlig ved Tilføjelse af en Kirkedag, men i Almindelighed har man paa Rigsdagen været enig om, at de nævnte Forudsætninger ere naturlige og rimelige. Jeg skal da kort tillade mig at dokumentere, at disse Forudsætninger præge den Bygning, som den højtærede Kultusminister efter min Mening søger at opføre ved dette Forslag.

Jeg skal først omtale det, som mit Partis ærede Ordfører med Rette kaldte Grundlaget, nemlig Vælgerne. Man vil erindre, at det første Forslag, nej, maaske ikke det første, men det første, det højtærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) som Kultusminister forelagde, gav endnu ikke Tyendet Valgret. Jeg nævner dette, fordi jeg vil benytte Lejligheden til i det hele at sige, at naar jeg nu skal dokumentere, at dette Forslag er et Forslag, som vi Radikale med Rimelighed stemme for, vil jeg ret ofte komme til at drage

Sammenligninger med den tidligere Lov fra 1903, for derved at vise, hvor vidt vi ere komne i det nuværende Forslag. Men bortser jeg fra denne Bestemmelse om Tyendet, og gaar jeg til selve Loven af 1903, er for det første den deri indeholdte Opholdsbestemmelse bortfalden i Lovforslaget. Jeg understreger endvidere, at den i den tidligere § 5 indeholdte Erklæring om, at den, der skulde have Valgret, skulde være døbt med den kristne Daab, være Medlem af Folkekirken samt agte at bevare sin Ret og sin Pligt som saadan, ogsaa er bortfalden. Man ser, at det er nok, at et Medlem af Folkekirken finder sig ved Valget for at vise sin Interesse for Sagen. Dermed har han gjort, hvad der er tilstrækkeligt, og dermed har han Valgret. Man ser ligeledes, at dette Ord „Pligt“, som i og for sig er et uklart Ord ligesom hele Udtalelsen er en ganske uklar Udtalelse, er bortfalden, netop fordi der ikke skal lægges unødvendige Indskrænkninger paa Valgretten. Medens disse to Bestemmelser altsaa ere bortfaldne, er der andre, der ere mildnede. Ifølge det foreliggende Forslag forlanges der ikke nogen skriftlig Begæring om Optagelse paa Valglisten; der forlanges kun en mundtlig Begæring. Jeg maa sige, det er maaske lidt uklart, hvad der kan være vundet. Men jeg miskender ikke den gode Hensigt, som den højtærede Minister her har haft. Ligeledes ser jeg en Fordel i, at den overordentlig uheldige Sætning om et Liv, der „i det almindelige Omdømme vækker Forargelse“, er erstattet med „vitterligt fører et forargeligt Liv“. Det er ogsaa maaske for nogle tvivlsomt, hvad der kan vindes herved, men det er dog bedre at bygge paa, hvad der kan konstateres, end hvad der snakkes om i det almindelige Omdømme. Selve Tendensen, der ligger bagved, kan ingen miskende, og det er denne, at man vil have saa ringe Baand paa den paagældende som muligt.

Ved Siden af disse to Ting, der ere bortfaldne, og de to, der ere mildnede, er der en Bestemmelse, der ikke forekommer mig at være tilstrækkelig understreget, men som jeg ikke har lagt Mærke til endnu er bleven berørt, det er Bestemmelsen i § 5 om, hvem der er Medlemmer af Folkekirken. Der er der givet en udvidet Bestemmelse, som jeg synes er af fortræffelig Art. Det siges der — det er ikke ordret —, at man kan slutte sig til et Trossamfund udenfor Folkekirken, hvis Lære og Ritus ikke paa afgørende